

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispvatio XXIV. De Disparitate cultus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

DISPUTATIO XXIV.

De Disparitate cultus.

DIFFICULTAS I.

Quo Iure Matrimonium persone baptizata cum non baptizata sit nullum.

NONVENIUNT Doctores, matrimonium persone baptizata cum non baptizata, quamvis catechumena, esse nullum: & non esse nullum Iure naturali, quia disparitas in Baptismo nullam ex natura rei habet impossibilitatem cum matrimonio, quod constat exemplo S. Clothildis, quæ nupta fuit Clodoueo non baptizato. Quod verò dictæ persone aliquando non conveniant ad bene educandum prolem, non sufficit ut matrimonium inter eas sit ex natura rei nullum: quia quando id contingit, provenit per accidens ex malitia persone non baptizata (aliàs etiam esset nullum inter personas ambas non baptizatas & infideles, quia ista potius convenient ad malam educationem prolis) erit tamen illicitum ex natura rei, quando sit probabile periculum malæ educationis prolis, aut desertionis fidei in persona fidei.

Est tamen difficultas, an disparitas in Baptismo dirimat matrimonium Iure divino positum.

² Viguierius in Summa cap. 16. §. 7. & Vasquez disput. 2. num. 20. affirmant; quia eo ipso quod Christus matrimonium persone baptizata instituit in Sacramentum, irritavit matrimonium illius cum persona non baptizata; quia tale matrimonium, adhuc ex parte persone baptizata, nequit esse Sacramentum, quia ratio Sacramenti tantum convenit toti matrimonio, quod in utroque contrahente reperitur, & non in vno solo.

³ Sancius verò lib. 7. disp. 71. Aegidius disp. 32. dub. 3. & communiter Doctores negant: quia de eo Iure divino non constat, imò generaliter in lege gratiæ nullum Ius divinum pure positum agnoscitur, nisi receptionis Sacramentorum, & forsitan etiam fidei; ac proinde neque Iure divino dictum matrimonium erit prohibitum.

Ad rationem ergo respondemus, Christum non instituisse in Sacramentum matrimonium persone baptizata adhuc, ut partem Sacramenti, nisi quando etiam est cum altera baptizata, & quamvis instituisset, non eo ipso irritasset matrimonium illius cum persona non baptizata, quamvis non posset fieri Sacramentum; quia etiam matrimonium inter baptizatos potest valide fieri, quamvis non fiat Sacramentum, ut diximus Disp. 111. Difficult. XVI. Hoc tamen matrimonium inter baptizatos non efficere Sacramentum, est illicitum Iure divino naturali, quia supposita divina institutione, est ex natura rei contra Religionem, efficere tale matrimonium, & illud non efficere Sacramentum.

Disparitas ergo in Baptismo, solo Iure Ecclesiastico dirimat matrimonium (in quo Doctores communiter conveniunt) non scripto, quia nul-

lum extat, sed introducto, aut viuz vocis oraculo, aut antiquissimo Ecclesiæ vsu, unde Pontifex in eo dispensare potest.

DIFFICULTAS II.

Verum Matrimonium persone baptizata fidelis cum baptizata infideli sit nullum.

Ratio difficultatis pro parte affirmativa desumitur ex VI. Synodo can. 72. dum matrimonium inter personam Catholicam & hæreticam dicitur irritum, & esse dissolvendum.

Conveniunt tamen communiter Doctores matrimonium inter dictas personas esse validum. Ita Sancius lib. 6. disp. 72. & Aegidius disp. 31. dub. 3. Sancius. & id supponitur in c. Decretum. 14. de Hæreticis, Aegidius. in 6. Et ratione constat, quia id nullo Iure irritatur, quia non Ecclesiastico scripto, quia nullum extat; dictus autem can. 72. in quo irritum dicitur, nullius est auctoritatis, quia non fuit editus à VI. Synodo, sed post ipsam dissolutam cum multis aliis canonibus, quos Trullanos vocant, editus fuit à nonnullis Episcopis: neque id irritatur Iure aliquo Ecclesiastico, quod consuetudine sit introductum aut esse constet, quia non fuit Ecclesiæ in vsu, sed potius oppositum.

⁵ Addimus tamen, matrimonium inter dictas personas esse prohibitum Iure Ecclesiastico, ut patet ex Concilio Chalcedonensi can. 13. & ex Concilio Chalcedon. communi consuetudine Ecclesiæ, id habentis ut illicitum: & non esse prohibitum alio Iure, quia non divino, quia de eo non constat; neque naturali, quia id non est contra rationem, seculis probabili periculo perversionis persone Catholicæ, & malæ educationis prolis, cui verè potest obviari. Unde Pontifex in dicta prohibitione dispensare potest, ut inter dictas personas possit licite contrahi matrimonium.

Quod autem persona hæretica peccet peccato sacrilegij, indignè recipiendo Sacramentum matrimonij, non obstat, ut persona Catholica licite contrahat cum illa, quamvis coopereur contractui qui à persona hæretica sit sacrilegus; quia, ut sit à persona Catholica, licite sit, & possit à persona hæretica, se disponendo ad gratiam, ut potest, & sua malitia non vult.

⁶ Excipit tamen Sancius à dicta prohibitione matrimonium Catholicorum palam habitantium & Sancius. tractantium cum hæreticis, ut seculis probabili periculo perversionis, & malæ educationis possit licite fieri, & merito: quia in Prouinciis illis ita est consuetudine receptum, & in eis prohibitio antiqua cessauit.

De Vi & Ligamine, & defectu Parochi & testium, quæ supersunt ex impedimentis dirimentibus, iam egimus supra; de Vi Disp. VI. ubi egimus de matrimonio coacto; de Ligamine Disp. IX. ubi egimus de polygamia; de defectu Parochi & testium, Disp. V. ubi egimus de matrimonio clandestino.

DISPV-